

MINISTER FOR LIGESTILLING

Handlingsplan til bekæmpelse af psykisk og fysisk vold i nære relationer

Udenrigsministeriet 2019-2022

Marts 2019

INDHOLD

- 05 **Forord**
- 07 **Rammer og koordination**
- 11 **Anerkendelse af psykisk vold og forebyggelse af vold i nære relationer**
- 15 **Ambulante tilbud om støtte og rådgivning**
- 19 **Viden**
- 21 **Den permanente indsats til bekæmpelse af vold i nære relationer**

Forord

Alt for mange lever med vold i familien. Det har store konsekvenser for den enkelte og især for de børn, der er udsat for eller overværer volden. Ingen bør leve med vold og slet ikke i familien og i de nære relationer. Her skal der være respekt, tryghed og plads til at udfolde sig frit. Danmark skal være et samfund, der bygger på ligestilling og respekt for den enkelte.

Med denne handlingsplan sætter vi fokus på, at vold kan have mange forskellige former. Vi opfatter ofte vold som noget, der giver blå mærker, men psykisk vold kan være lige så indgribende som fysisk vold. Og psykisk vold er dobbelt så udbredt. Derfor kriminaliserer regeringen psykisk vold med en selvstændig bestemmelse i straffeloven og igangsætter en række initiativer til bekæmpelse af psykisk og fysisk vold i nære relationer.

Vi bekæmper bedst vold ved at forebygge. Og vi forebygger bedst ved at skabe en helt grundlæggende konsensus om, at vold aldrig er acceptabelt. Derfor skal både befolkningen generelt og særligt børn og unge oplyses om vold, de skal kende deres rettigheder, og de skal vide, at vold – både fysisk og psykisk – er strafbart og ulovligt.

Handlingsplanen skal også forbedre og forstærke de ambulante tilbud til voldsudsatte. Hvert år kommer cirka 1.500 kvinder og næsten lige så mange børn på krisecenter. Krisecentrene er gode og vigtige tilbud, men det er også tilbud, der kun dækker en mindre gruppe af de voldsudsatte, for hvem det er nødvendigt at flytte. Det skal være lettere at få støtte og rådgivning uden at skulle flytte ud af vante omgivelser, væk fra bolig og netværk. Og man skal kunne få hjælp, uanset om man er mand eller kvinde, og uanset om man er udsat for fysisk eller psykisk vold, stalking eller digitale krænkelser.

Vi skal også styrke indsatsen og afprøve nye veje til at forebygge kærestevold blandt unge. Unge er dobbelt så ofte udsat for vold i deres forhold. Mange unge kender ikke deres egne grænser. Og ofte ved de ikke, hvor de kan få hjælp og støtte. De unge skal have viden om vold og lære at sige fra over for volden, fordi vi ved, at vold i ungdommen ofte følger med ind i voksenlivet.

Vi har en stor udfordring i forhold til, hvor mange der bliver udsat for vold i Danmark. Det er ikke lykkedes os at knække kurven. Skal vi bryde voldscirklen og undgå gentagelser, skal vi give behandlingstilbud til voldsudøverer. Derfor sætter handlingsplanen ind med behandling af både voldsudøvere og stalkere.

Handlingsplanen supplerer den permanente indsats i social- og sundhedssystemet og retsvæsenet. Den skal bidrage til at udvikle og supplere indsatsen på området, så den bedst muligt tilpasses målgruppens behov. Størstedelen af initiativerne i handlingsplanen er finansieret af satspuljeaftalen for 2019-2022 og har opbakning fra en bred kreds af partier i Folketinget. Vi har et fælles ansvar for at bekæmpe vold i nære relationer og fremme en ligeværdig adfærd mellem kvinder og mænd, drenge og piger.

God læselyst.

Minister for fiskeri og ligestilling, Eva Kjer Hansen
Justitsminister, Søren Pape Poulsen
Børne- og socialminister, Mai Mercado

Handlingsplanens aktiviteter sikrer støtte og rådgivning til både kvinder og mænd, børn og voksne.

Rammer og koordination

Psykisk og fysisk vold i nære relationer, stalking og digitale krænkelse er fortsat et stort problem i det danske samfund. Det skønnes, at omkring 38.000 kvinder og 19.000 mænd hvert år udsættes for fysisk partnervold¹, og psykisk partnervold er omkring dobbelt så udbredt som den fysiske vold². Omkring 84.000 udsættes hvert år for stalking, og godt en fjerdedel af dem oplever at blive stalket af en partner eller en ekspartner³. Kvinder udsættes oftere end mænd for både fysisk og psykisk partnervold, stalking og digitale krænkelse⁴. Samtidig er volden mod kvinder typisk grovere, mens undersøgelser vurderer, at andelen af mænd udsat for fysisk partnervold har været stigende siden 2005⁵.

Vold hører ikke hjemme i et samfund som det danske, der bygger på respekt og ligestilling. Danmark har et omfattende system af offentlige tilbud, der kommer voldsudsatte til gode. Indsatsen løftes i sundheds-, social- og retssystemet og omfatter forebyggelse af vold i nære relationer, adgang til støtte og behandling til dem, der bliver udsat for vold, og retsforfølgelse af voldsudøveren.

Danmark har siden 2002 haft en række handlingsplaner på området, som bl.a. har bidraget til udvikling af nye indsats og metoder i arbejdet mod vold i nære relationer samt ny viden på området. Handlingsplanerne er støttet af et bredt flertal i Folketinget og har typisk været finansieret gennem satspuljen.

Denne handlingsplan indeholder i alt 18 initiativer, hvoraf ti er besluttet af satspuljepartierne og finansieret af aftale om satspulje for 2019 med i alt 101 mio. kr. i perioden 2019-2022.

I handlingsplanen sættes der fokus på, at vold i nære relationer kan have mange former, og der sættes særligt fokus på psykisk vold. Der er behov for – både blandt børn og unge, fagfolk og bredt i befolkningen – at skabe forståelse for og anerkendelse af, at nedværdigende eller kontrollerende adfærd kan være lige så skadeligt som skub, slag og spark.

Derudover styrker handlingsplanen de ambulante tilbud på voldsområdet. Den eksisterende indsats er i dag primært orienteret mod at tilbyde krisecenterpladser målrettet voldsudsatte kvinder og deres børn samt mænd i krise f.eks. som følge af partnervold, skilsmisse, arbejdsløshed el. lign. Det er gode og vigtige tilbud, men det er også tilbud, der kun dækker en mindre gruppe af de voldsudsatte, for hvem det er nødvendigt at flytte ud. For andre er det imidlertid ikke den bedste løsning at flytte ud af de vante omgivelser og væk fra nærmiljøet, bolig og netværk.

Med handlingsplanen bredes viften af tilbud ud, så der er flere forskellige måder at få hjælp, rådgivning og støtte på. Samtidig tages der højde for, at der også skal være tilbud, der tager hånd om de særlige udfordringer, som f.eks. voldsudsatte mænd kan have, på samme måde som unge, der oplever vold i deres kæresterelationer, kan have behov for særlige tilbud.

Handlingsplaner på voldsområdet

- Danmark har siden 2002 haft nationale handlingsplaner til bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i nære relationer. Handlingsplanerne fungerer som supplement til den permanente indsats i social- og sundhedssystemet og retssystemet. Handlingsplanerne bruges til at sætte fokus på særlige områder og målgrupper, at afprøve nye initiativer til bekæmpelse af vold i nære relationer samt at styrke viden og forebyggelse.
- Ansvar for handlingsplanerne er placeret hos en tværministeriel arbejdsgruppe om vold mod kvinder og vold i nære relationer. Arbejdsgruppen inddrager løbende eksperter og civilsamfundsorganisationer for at indhente ny viden til brug for udvikling af indsatserne på området.
- Handlingsplanerne finansierer endvidere en lang række af civilsamfundets konkrete projekter og udvikles i samarbejde med de relevante aktører med erfaring og viden på området.

¹ Statens Institut for Folkesundhed, 2018

² VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, 2018

³ Justitsministeriet, 2018

⁴ Statens Institut for Folkesundhed, 2018; VIVE, 2018; Justitsministeriet, 2018

⁵ Statens Institut for Folkesundhed, 2018

Handlingsplanen sætter også ind med information og rådgivning om digitale krænkelser, hvor børn og unge er særligt udsatte. Derudover er der ambulante tilbud til stalkingudsatte, så den udsatte kan modtage støtte og samtidig opretholde tilknytning til arbejde, skole, sociale relationer osv.

For at forebygge, at volden gentager sig, og bryde voldscirklen, indeholder handlingsplanen tilbud om rådgivning og behandling til både voldsudøveren, og den der udøver stalking.

Målet med handlingsplanen er at styrke en helhedsorienteret indsats, der både dækker de forskellige former for vold og breder paletten af tilbud på voldsområdet mere ud, så den i højere grad imødekommer de forskellige behov.

Handlingsplanens aktiviteter retter sig mod begge køn, ligesom den permanente indsats sikrer støtte og rådgivning til både kvinder og mænd, børn og voksne.

Kvinder og mænd oplever og reagerer forskelligt på vold. Det skal tilbuddene og fagfolk tage højde for. Ligestillingsaspektet og de kønsspecifikke udfordringer udgør fortsat en grundpille i tilgangen til og håndteringen af indsatsen mod vold i Danmark. Med handlingsplanen sættes der ind med konkrete initiativer inden for tre indsatsområder: anerkendelse af psykisk vold og forebyggelse af vold i nære relationer, ambulante tilbud om støtte og rådgivning og viden.

Den permanente indsats til bekæmpelse af vold i nære relationer

- Personer, der bliver udsat for vold i nære relationer, har krav på hjælp og støtte i det offentlige system. Sundheds-, social- og retssystemet har til opgave at forebygge vold i nære relationer, at give adgang til støtte og behandling til alle dem, der bliver udsat for vold, og retsforfølge gerningspersonen.
- Hver dag arbejder fagfolk som kommunale sagsbehandlere, sundhedspersonale, politi, lærere og pædagoger for at yde hjælp og støtte til voldsudsatte kvinder, børn og mænd, ligesom voldsudsatte kan finde støtte og behandling gennem f.eks. botilbud, krisecentre, psykologisk og juridisk rådgivning og telefonhotlines.
- Viften af aktører, der er involveret i de eksisterende permanente indsatser, er meget bred og tæller blandt andre staten, regionerne, kommunerne, frivillige foreninger og interesseorganisationer.

Læs mere om den permanente indsats til bekæmpelse af vold i nære relationer bagerst i publikationen.

De samlede initiativer i handlingsplanen

Anerkendelse af psykisk vold og forebyggelse af vold i nære relationer

- Kriminalisering af psykisk vold med selvstændig bestemmelse i straffeloven
- Retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens behandling af sager om psykisk vold
- Forbud mod uberettiget overvågning ved hjælp af GPS eller et lignende apparat
- Information til kvindekrisecentre om forebyggelse af digital sporing
- Oplysning til befolkningen om psykisk vold*
- Oplysningsindsats målrettet børn og unge om psykisk vold og vold i hjemmet - Red Barnets indsats "Stærke sammen"*
- Kreativ konkurrence til forebyggelse af kærestevold

Ambulante tilbud om støtte og rådgivning

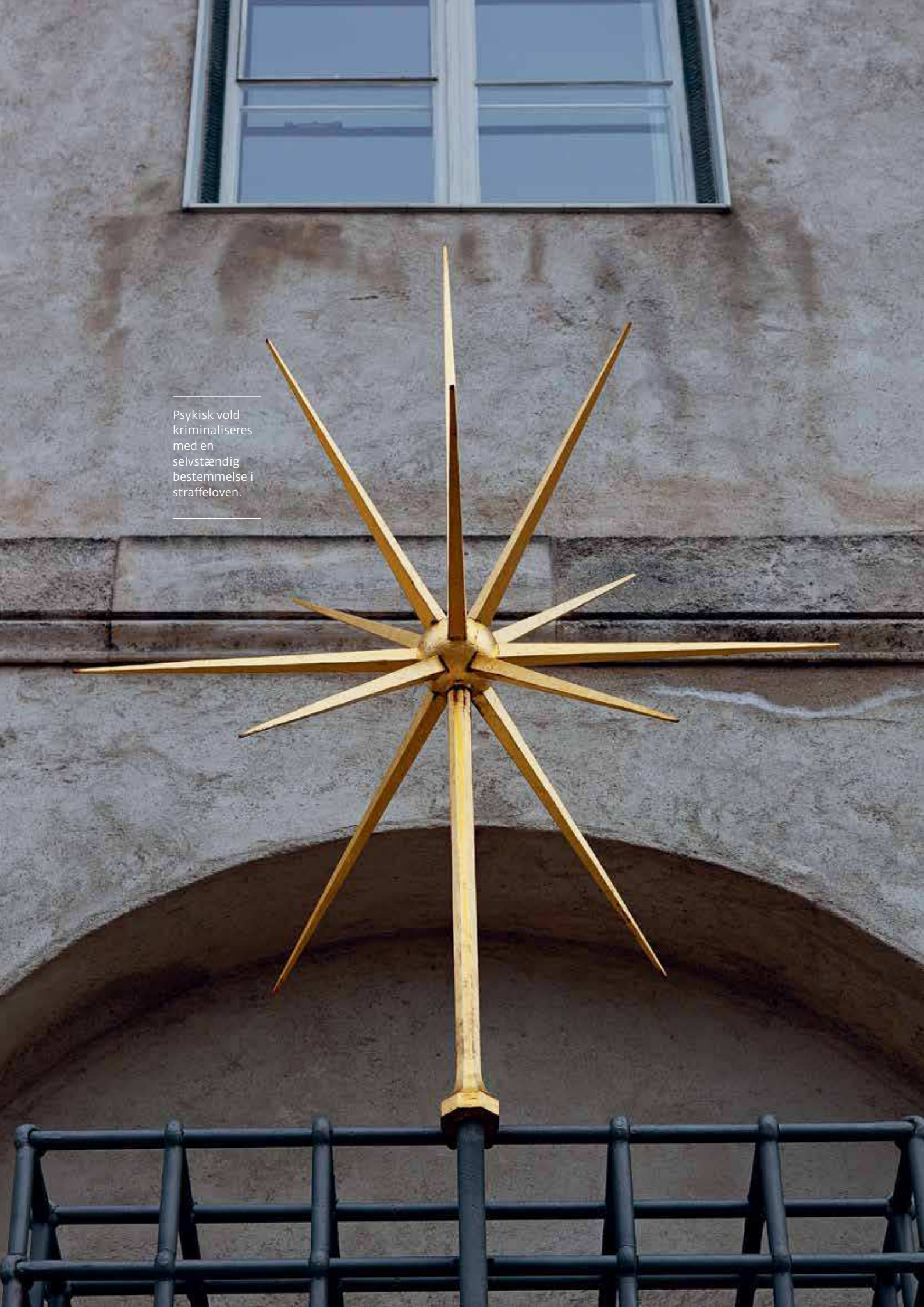
- Styrket ambulante rådgivning og støtte til voldsudsatte kvinder og mænd - Mødrehjælpen*
- Styrket ambulante tilbud om støtte og rådgivning til voldsudsatte kvinder i regi af kvindekrisecentre*
- Styrket indsats til mænd i krise i regi af mandekrisecentre*
- Styrket ambulante rådgivning og behandling rettet mod voldsudøvere og familier, der lever med vold - Dialog Mod Vold*
- Forsøg med ambulante tilbud med rådgivning og netværksgrupper rettet mod unge udsat for fysisk og psykisk kærestevold*
- Rådgivning til børn og unge om digitale krænkelse og overgreb - Red Barnets tilbud SletDet*
- Permanent landsdækkende støtte og rådgivning til stalkingudsatte og stalkere - driftstilskud til Dansk Stalking Center*
- Screening af indsatser til voldsudsatte kvinder og mænd
- Opsamling på indsatsen for voldsudsatte mænd og vurdering af behovet for fremtidige tilbud

Viden

- National undersøgelse af omfanget og karakteren af fysisk og psykisk partnervold i Danmark*
- Registrering af forholdet mellem gerningsperson og offer i politiets registre

*Finansieret af aftale om satspuljen for 2019

Psykisk vold
kriminaliseres
med en
selvstændig
bestemmelse i
straffeloven.

Anerkendelse af psykisk vold og forebyggelse af vold i nære relationer

Antallet af kvinder, der udsættes for fysisk partnervold, har ikke ændret sig siden 2005, og det ser ud til, at partnervold mod mænd er steget⁶. Vold i familier og i nære relationer kan have mange former. Traditionelt har der især været fokus på fysisk vold, men undersøgelser tyder på, at psykisk vold er dobbelt så udbredt⁷. De forskellige former for vold skal anerkendes, og vold i familier og i nære relationer skal forebygges, så voldskurven knækker.

Typisk opfattes partnervold som fysisk vold – og noget der giver blå mærker. Men vold i nære relationer kan antage mange former, fra fysisk vold som f.eks. skub, slag eller spark, til psykisk vold, der kan komme til udtryk som ydmygelser, isolation fra netværk, trusler om vold, overvågning og stalking samt negativ social kontrol i forhold til, f.eks. hvem man må se, og hvad man må lave.

Undersøgelser tyder på, at kvinder tre gange så ofte som mænd udsættes for psykisk vold i et parforhold⁸. Psykisk vold har konsekvenser for både den udsattes fysiske, psykiske og sociale trivsel. Og psykisk vold kan have lige så store konsekvenser for den enkelte som fysisk vold⁹.

Vold har ikke alene store konsekvenser for den voldsudsatte. Børn, der overværer vold mellem forældrene, klarer sig dårligere helbredsmæssigt, socialt og i skolen. Det har også store økonomiske konsekvenser for samfundet i form af ekstraudgifter til sociale foranstaltninger, anbringelser, sygdomsforløb mv.¹⁰ Det estimeres, at over 21.000 børn oplever vold i familien på et tidspunkt, inden de fylder 8 år. Det svarer til, at der i gennemsnit i hver skoleklasse sidder minimum ét barn, som oplever vold i familien, der enten er registreret på en skadestue eller fører til sigtelse af udøveren¹¹. Børn, der vokser op med vold i hjemmet, har samtidig risiko for at tage volden med sig i deres parforhold som voksne.

Fakta

Undersøgelser viser, at:

- 3,9 pct. af kvinder og 1,2 pct. af mænd i Danmark har været udsat for psykisk partnervold inden for en etårs periode.
- Personer udsat for psykisk partnervold trives lige så dårligt som personer udsat for fysisk partnervold.
- 97 pct. af kvinder på krisecenter i 2017 var udsat for psykisk vold, mens 83 pct. var udsat for fysisk vold.
- Hvert sjette barn i Danmark er blevet udsat for fysisk vold i hjemmet i løbet af det seneste år.
- 9 pct. af børn i 7. klasse har været udsat for grov vold derhjemme f.eks. slag og spark. 28 pct. har været udsat for mindre grov vold f.eks. rusk, skub, niven og riven i håret. 17 pct. har været udsat for psykisk vold f.eks. oplevet at blive nedgjort eller truet, eller de har overværet vold mod andre i familien.
- 5,3 pct. af børn i Danmark vokser op i familier, som er registreret med én eller flere voldsepisoder, inden barnet fylder otte år.

Kilde: Statens Institut for Folkesundhed, 2018; VIVE, 2018; Socialstyrelsen 2018; SFI, 2016; Børnerådet, 2016; SFI, 2017.

⁶ Statens Institut for Folkesundhed, 2018

⁷ VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, 2018

⁸ VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, 2018

⁹ VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, 2018

¹⁰ SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 2017

¹¹ SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 2017

Undersøgelser tyder på, at voldelig adfærd typisk starter tidligt i livet – oftest i teenageårene – og før man får børn¹². Unge kvinder og mænd, der udsættes for vold i deres kæreste-forhold, lider ofte af psykiske problemer, de bruger beroligende medicin og kan være selvskadende eller direkte forsøge selvmord¹³. Alligevel søger de sjældent hjælp. Det kan blandt andet skyldes, at de ikke ved, at det, de oplever, er forkert, eller fordi de oplever volden som skamfuld.

Der er brug for større opmærksomhed på og anerkendelse af, at vold i nære relationer kan have mange former, og at volden – uanset om den er fysisk eller

psykisk – har store konsekvenser for den enkelte og eventuelle børn. Der er behov for at sende et entydigt signal om, at hverken fysisk eller psykisk vold tolereres. Derfor kriminaliseres psykisk vold med en selvstændig bestemmelse i straffeloven, og politiet og anklagemyndigheden klædes på til bedre at håndtere sagerne. Det er også vigtigt at forebygge volden, før den opstår. Derfor skal særligt børn og unge have større viden om deres rettigheder og om psykisk vold. Men også befolkningen generelt skal have oplysning om, hvad psykisk vold er, hvilket skal hjælpe den voldsudsatte med at sætte grænser eller søge hjælp og støtte.

¹² SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 2017

¹³ Statens Institut for Folkesundhed, 2014; Center for Selvmordsforskning, 2015

Undervisningen på politiuddannelsen tilpasses løbende ny lovgivning og praksis om psykisk vold, og det færdiguddannede politipersonale får også løbende den fornødne viden om emnet.

INDSATSER:

Kriminalisering af psykisk vold med selvstændig bestemmelse i straffeloven: Justitsministeren har i januar 2019 fremsat et lovforslag om en selvstændig bestemmelse om psykisk vold i straffeloven. Bestemmelsen (§ 243) indsættes i straffelovens kapitel 25 om forbrydelser mod liv og legeme. Formålet med lovforslaget er at kriminalisere psykisk vold i nære relationer, og lovforslaget skal bl.a. afspejle, at psykisk vold kan være lige så alvorligt og skadeligt som fysisk vold, og at udøvelse af psykisk vold er lige så strafværdigt som udøvelse af vold i øvrigt.

Retningslinjer for politiet og anklagemyndighedens behandling af sager om psykisk vold: Rigsadvokaten vil i forlængelse af lovforslaget om psykisk vold fastsætte retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af straffesager om psykisk vold i Rigsadvokatmeddelelsen, ligesom Rigsadvokaten vil have fokus på implementering af retningslinjerne. Rigsadvokaten vil som en del heraf i relevant omfang monitorere sager om psykisk vold. Rigspolitiet vil udarbejde retningslinjer om politiets håndtering af sager om psykisk vold, som vil blive udsendt til samtlige politikredse. Rigspolitiet sikrer, at undervisningen på politiuddannelsen løbende tilpasses ny lovgivning og praksis om psykisk vold. Samtidig sikrer Rigspolitiet, at færdiguddannet politipersonale også løbende får den fornødne viden om ny lovgivning og praksis, som er af betydning for behandlingen af sager om psykisk vold. På baggrund af erfaringer med implementeringen af bestemmelsen om psykisk vold i Norge vil både Rigspolitiet og Rigsadvokaten udarbejde anbefalinger til, hvordan afhøringer af forurettede, sigtede/tiltalte og vidner bør foretages.

Forbud mod uberettiget overvågning ved hjælp af GPS eller et lignende apparat: Den 1. januar 2019 trådte en ny bestemmelse i straffeloven (§ 264 b) i kraft, som kriminaliserer uberettiget registrering af en persons færden ved hjælp af en GPS eller et andet lignende apparat. Overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Information til kvindekrisecentre om forebyggelse af digital sporing: Rigspolitiet har udarbejdet en vejledning om digital sikkerhed til brug for forebyggelse og efterforskning af sager om digital stalking i forbindelse med bl.a. æresrelaterede og samlivsrelaterede konflikter. Vejledningen er udleveret til medarbejdere i Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK).

Oplysning til befolkningen om psykisk vold: Det Kriminalpræventive Råd gennemfører i 2019 en landsdækkende oplysningskampagne om psykisk vold. Oplysningskampagnen skal tage afsæt i den nye bestemmelse i straffeloven om psykisk vold og oplyse befolkningen om, hvad psykisk vold er, og at psykisk vold har alvorlige konsekvenser for den enkelte og for samfundet. Kampagnen skal bidrage til at anerkende og forebygge psykisk vold mod kvinder og mænd. Initiativet er finansieret af aftale om satspuljen for 2019.

Oplysningsindsats målrettet børn og unge om psykisk vold og vold i hjemmet - Red Barnets indsats "Stærke sammen": Oplysningsmateriale udviklet af Red Barnet om børns rettigheder videreudvikles til også at have et særskilt fokus på psykisk vold og det at overvære vold i hjemmet. Samtidig udvides målgruppen, så materialet udvides til at omfatte børn og unge på ca. 3 - 13 år. Formålet er at forebygge overgreb mod børn ved at øge børns bevidsthed om, hvad andre må og ikke må gøre over for dem. Initiativet er finansieret af aftale om satspuljen for 2019.

Kreativ konkurrence til forebyggelse af kærestevold: Ligestillingsministeren afholder i samarbejde med bl.a. foreningen Bryd Tavsheden årlige konkurrencer til forebyggelse af vold, som skal bidrage til at skabe refleksion og debat blandt unge i 7.-10. klasse og på ungdomsuddannelserne. I konkurrencerne får de unge til opgave gennem film, musik, tekster, billeder mv. at skabe et kreativt produkt, der illustrerer kærestevold inden for et konkret tema. Formålet med konkurrencen er, at de unge får viden om kærestevold og reflekterer over egne og andres grænser.

TIL LIDØVERE
AF VOLD I NÆRE
RELATIONER

Dialog Mod Vold's
ambulante rådgivning
og behandling til
udøvere af vold i nære
relationer og deres
familier styrkes og
videreføres.

Ambulante tilbud om støtte og rådgivning

Vold i familier og i nære relationer har store konsekvenser for den enkelte og de børn, der udsættes for eller overværer vold, og for samfundet. Både kvindekrisecentrene og mandekrisecentrene udgør vigtige tilbud, men der er brug for at brede viften af tilbud ud, så dem, for hvem det ikke er den bedste løsning at flytte på krisecenter, også kan få hjælp. Ambulante tilbud giver rådgivning og behandling, uden at den voldsudsatte skal flytte ud af hjemmet og nærmiljøet. Det vil give mulighed for, at flere voldsudsatte og familier med vold kan hjælpes, og at der tages hånd om problemet, før det eskalerer yderligere.

Det skønnes, at 38.000 kvinder og 19.000 mænd i 2017 var udsat for fysisk vold fra en partner¹⁴. Omkring 1.500 af de voldsudsatte kvinder tog ophold på et krisecenter i 2017, og ved ca. halvdelen af opholdene medbragte kvinderne et eller flere børn. Næsten halvdelen af kvinderne har ikke-vestlig oprindelse, og langt størstedelen er under 40 år¹⁵.

De sociale indsatser skal både tage hånd om den voldsudsatte her og nu og bidrage til, at den enkelte kommer videre i et liv uden vold. Samtidig skal de sociale indsatser tage højde for, at langt fra alle voldsudsatte kvinder og mænd har behov for eller ønsker at tage ophold på et krisecenter.

En undersøgelse peger på, at der gennem de sidste ti år er sket en stigning i antallet af mænd, som har været udsat for fysisk partnervold, og 94 pct. af de udsatte mænd angiver, at voldsudøveren er en kvinde¹⁶. Vold mod mænd fra deres kvindelige partner er særligt tabubelagt og stigmatiserende. Derfor kan det være svært for den enkelte at stå frem og opsøge hjælp.

Unge kvinder og mænd mellem 16 og 24 år er mere udsat for fysisk vold i parforhold end befolkningen generelt¹⁷, og de unge kan have svært ved at genkende vold og sætte grænser¹⁸. Det er vigtigt, at unge i usunde relationer får hjælp, så de ikke tager volden med sig ind i voksenlivet. Samtidig oplever mange unge digitale krænkelser, som f.eks. deling af nøgenbilleder¹⁹.

Fakta

Undersøgelser viser, at:

- 1,6 pct. af kvinder og 0,8 pct. af mænd har været udsat for fysisk partnervold inden for en 1-års periode.
- 3,2 pct. af de 16-24-årige kvinder og 1,6 pct. af mænd i samme aldersgruppe har været udsat for fysisk partnervold inden for en 1-års periode. Det svarer til ca. 10.500 kvinder og ca. 5.500 mænd.
- I 2017 tog omkring 1.500 kvinder og næsten lige så mange børn ophold på krisecenter. 8 pct. af kvinderne havde mere end ét ophold i 2017.
- Omkring 70 pct. af de kvinder, som tog ophold på et krisecenter i 2017, var under 40 år.
- Næsten 50 pct. af de kvinder, som tog ophold på krisecenter i 2017, havde ikke-vestlig oprindelse.
- 27,2 pct. af unge kvinder mellem 16 og 24 år har det seneste år været udsat for ikke-fysiske seksuelle krænkelser f.eks. uønskede sms'er, e-mail, billeder på nettet eller lignende. For mænd i alderen 16 til 24 år er tallet 6,7 pct.
- 2 pct. af danskerne i alderen 18-74 år oplever at have været udsat for stalking inden for det seneste år. Det svarer til omkring 84.000 personer.
- 2,4 pct. af kvinder og 1,7 pct. af mænd har været udsat for stalking inden for en 1-års periode.
- Godt en fjerdedel af de stalkingudsatte har eller har haft en nær relation til stalkeren (partner eller ekspartner).

Kilde: Statens Institut for Folkesundhed, 2018; VIVE, 2018; Børne- og Socialministeriet, 2018; Justitsministeriet, 2018

¹⁴ Statens Institut for Folkesundhed, 2018

¹⁵ Børne- og Socialministeriet, 2018

¹⁶ Statens Institut for Folkesundhed, 2018

¹⁷ Statens Institut for Folkesundhed, 2018

¹⁸ Epinion, 2017

¹⁹ Red Barnet, 2018

Omkring 84.000 personer udsættes for stalking hvert år. Stalking kan ske både fysisk eller via diverse digitale platforme. Stalking påvirker de udsatte på samme måde som vold med alvorlige langsigtede konsekvenser som f.eks. angst, PTSD-symptomer, isolation og sygemeldinger²⁰. Men der mangler ofte viden om, hvad stalking er, og hvor man kan få hjælp.

Mere end hvert tiende barn, der har været med på krisecenter, ender med at flytte med sin mor tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, og omkring 8 pct. af de kvinder, der har taget ophold på et krisecenter, har flere ophold i det samme år²¹. Det kan skyldes mange forskellige forhold, det kan f.eks. være kvinder, der vender tilbage til den voldelige partner

for at give forholdet en chance til. For at forebygge, at volden gentager sig, og bryde voldscirklen, indeholder handlingsplanen tilbud om rådgivning og behandling til både voldsudøveren, og den der udøver stalking.

Der er behov for, at viften af tilbud bredes ud, så flere nås. Derfor indeholder handlingsplanen en række forskellige ambulante tilbud med professionel rådgivning og behandling til kvinder og mænd udsat for fysisk og psykisk vold i nære relationer samt stalking. Samtidig sættes der ind med tilbud til voldsudøvere og stalkere. Endelig styrkes rådgivning i forhold til digitale krænkelse, så børn og unge, der udsættes for eller udsætter andre for digitale krænkelse, kan få hjælp og rådgivning.

²⁰ Justitsministeriet, 2018; Statens Institut for Folkesundhed, 2013

²¹ Socialstyrelsen, 2017; Børne- og Socialministeriet, 2018

Et konsortium bestående af Danner, Ringsted Krisecenter og Randers Krisecenter udvikler og afprøver et specialiseret ambulante støtte- og rådgivningstilbud til voldsudsatte kvinder og deres pårørende.

SAT KNOGEN PÅ NÆR DU GÅR UD ELLERS EMÆKKER DØREN

SIDSTE KVINDE LÅSER DØREN

INDSATSER:

Styrket ambulante rådgivning og støtte til voldsudsatte kvinder og mænd - Mødrehjælpen: Kvinder, mænd og deres børn, der har levet med fysisk eller psykisk vold i familien, sikres et ambulante rådgivnings- og behandlingstilbud. Tilbuddet giver brugerne et skræddersyet forløb, der skal bearbejde de psykiske, fysiske og sociale følgevirkninger af volden. Mødrehjælpen's tilbud "Ud af voldens skygge" vil med handlingsplanen blive styrket og videreført i 2019-2021. Der er med aftale om satspuljen for 2019 afsat 17,5 mio. kr.

Styrket ambulante tilbud om støtte og rådgivning til voldsudsatte kvinder i regi af kvindekrisecentre: Et konsortium bestående af Danner, Ringsted Krisecenter og Randers Krisecenter udvikler og afprøver et specialiseret ambulante støtte- og rådgivningstilbud til voldsudsatte kvinder og deres pårørende, "Sig det til nogen". Der er med aftale om satspuljen for 2019 afsat i alt 5 mio. kr. til at udvide tilbuddet og styrke psykologrådgivningen i 2019-2021.

Styrket indsats til mænd i krise i regi af mandekrisecentre: Der afsættes i alt 8 mio. kr. til organisationer, som har særskilte tilbud til mænd i krise f.eks. efter samlivsophør, vold i parforholdet eller fyring. Der udmøntes dels en ansøgningspulje i 2019 på 4,8 mio. kr., som har til formål at støtte projekter rettet mod mænd i krise i regi af mandekrisecentre. Projekterne kan f.eks. bestå i at tilbyde mænd i krise ambulante rådgivning, netværksaktiviteter og efterværnsaktiviteter. Derudover får Horsens Krisecenter for Mænd og Krisecenter for Mænd i Fredericia årligt 0,4 mio. kr. i driftsstøtte i perioden 2019-2022. Initiativet er finansieret af aftale om satspuljen for 2019.

Styrket ambulante rådgivning og behandling rettet mod voldsudøvere og familier, der lever med vold - Dialog Mod Vold: Dialog Mod Vold's ambulante rådgivning og behandling til udøvere af vold i nære relationer og deres familier styrkes og videreføres. Voldsudøveren hjælpes gennem specialiseret psykologbehandling til at stoppe den voldelige adfærd. Samtidig er der mulighed for, at børn og de familier, der lever med vold, kan få hjælp. Der er afsat i alt 22,5 mio. kr. i 2020-2022 med satspuljeaftalen for 2019 til indsatsen.

Forsøg med ambulante tilbud med rådgivning og netværksgrupper rettet mod unge udsat for fysisk og psykisk kæreste vold: Der udmøntes en ansøgningspulje på 6 mio. kr. til udvikling og afprøvning af et ambulante tilbud med rådgivning og netværksgrupper til unge kvinder

og mænd i usunde kæreste relationer, eller som udsættes for kærestevold. Projektet skal gennemføres i et partnerskab mellem organisationer, der har kontakt til unge samt erfaringer med voldsområdet, herunder psykisk vold. Initiativet er finansieret af aftale om satspuljen for 2019.

Rådgivning til børn og unge om digitale krænkelser og overgreb - Red Barnets tilbud "SletDet": Der afsættes i alt 8 mio. kr. i perioden 2019-2022 til Red Barnets rådgivningsenhed "SletDet", som er målrettet børn og unge, der udsættes for ufrivillig billeddeling eller anden grænseoverskridende adfærd på internettet. Red Barnet tilbyder bl.a. psykologbistand samt hjælp til sletning og rådgivning om, hvordan børn og unge kan komme i kontakt med sociale medier og myndigheder (f.eks. politiet). Samtidig styrkes indsatsen for at udbrede kendskabet til "SletDet", så børn og unge ved, hvor de kan få hjælp og rådgivning. Initiativet er finansieret af aftale om satspuljen for 2019.

Permanent landsdækkende støtte og rådgivning til stalkingudsatte og stalkere - driftstilskud til Dansk Stalking Center: Der afsættes en driftsbevilling til Dansk Stalking Center, som sikrer et landsdækkende ambulante tilbud om telefonrådgivning, social og juridisk rådgivning og professionel psykologbehandling mv. til både stalkingudsatte og stalkere. Dansk Stalking Center vil endvidere kunne afholde seminarer og opkvalificere fagfolk i f.eks. kommuner, politiet, statsforvaltningen. Initiativet er finansieret af aftale om satspuljen for 2019.

Screening af indsatser til voldsudsatte kvinder og mænd: Børne- og Socialministeriet igangsætter et arbejde med at screene indsatser til voldsudsatte kvinder, som ikke tager ophold på krisecenter samt til voldsudsatte mænd. Formålet er at indsamle viden med henblik på eventuelt senere at kunne igangsætte metodeudvikling og efterfølgende udbredelse af indsatser over for målgrupperne. Initiativet er besluttet som en del af Udviklings- og Investeringsprogrammet på voksenområdet for 2019.

Opsamling på indsatsen for voldsudsatte mænd og vurdering af behovet for fremtidige tilbud: På baggrund af en evaluering af et pilotprojektet med botilbud og rådgivning til voldsudsatte mænd i Mandecentret, vil satspuljepartierne vurdere, hvordan man bedst kan sikre den nødvendige støtte til voldsudsatte mænd, så der på voldsområdet samlet set er de rette tilbud til både mænd og kvinder. Evalueringen forventes klar medio 2019.

**Du
fortjener
det bedste**

Lev Uden Vold fungerer bl.a. som videnscenter, der indsamler og formidler viden og erfaringer til f.eks. fagfolk.

Viden

Indsatsen mod vold i nære relationer er – og skal være – funderet i viden. En vidensbaseret indsats er afgørende for at kunne hjælpe de voldsudsatte og bekæmpe vold i nære relationer, og for at indsatserne får de ønskede effekter.

I Danmark er der siden 2005 gennemført undersøgelser af omfanget af partnervold. Danmark er et af de få lande i Europa, der systematisk opgør omfanget af vold i nære relationer.

På det sociale område har Socialstyrelsens årsstatistik for kvinder og børn på krisecenter i en årrække opgjort tal bl.a. om ophold på krisecentre samt om den vold, som kvinder på krisecenter har været udsat for.

Herudover igangsatte Børne- og Socialministeriet pr. 1. januar 2017 en ny registerbaseret kvindekrisecenterstatistik, som blev offentliggjort første gang i foråret 2018. Statistikken omfatter alle påbegyndte ophold på et kvindekrisecenter efter servicelovens § 109. Den nye statistik består af indsamling af de CPR-oplysninger på kvinder og eventuelt medfølgende børn, som krisecen-

trene registrerer i forbindelse med et ophold, samt indsamling af oplysninger om opholdets længde. De nye registerbaserede oplysninger giver mulighed for mere viden om hvem, der tager ophold på krisecentrene, og hvordan kvindernes situation ser ud efter opholdet, herunder målgruppens beskæftigelse, uddannelse, familieliv og sundhed.

Justitsministeriet har endvidere årligt siden 2005 foretaget en såkaldt Offerundersøgelse, hvor bl.a. vold, herunder relation mellem voldsoffer og gerningsperson, indgår. Derudover belyser undersøgelser løbende de forskellige former for voldsudsættelse, herunder hyppighed, udbredelse og karakter.

Det er afgørende, at vold i familier og i nære relationer undersøges løbende, så der kan tages højde for udviklingen, og så indsatserne løbende kan udvikles og tilpasses. Vold i nære relationer er et komplekst problem, og der er mange faktorer, der har betydning for, om en indsats har den ønskede effekt. Samtidig kan de mange forskellige aktører og myndigheder, som er inddraget i indsatsen, nyde godt af et fælles vidensgrundlag.

Den eksisterende viden om vold i nære relationer peger på, at langt fra alle voldsepisoder i nære relationer anmeldes. Vold i nære relationer er kriminelle handlinger, som gerningspersonen bør stilles til ansvar for. Samtidig kan det blive vanskeligere at hjælpe ofre for vold i nære relationer, hvis ikke det registreres, at de har været udsat for vold fra eksempelvis en partner. Med handlingsplanen følges udviklingen af volden i Danmark, og politiets registrering af relationen mellem offer og gerningsmand styrkes.

Case: Lev Uden Vold

Med aftale om satspuljen for 2017 blev der etableret en ny national enhed mod vold i nære relationer, Lev Uden Vold.

Lev Uden Vold er et konsortium bestående af Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Danner, Dialog mod Vold, Fundamentet og Mødrehjælpen. Lev Uden Vold driver en række tilbud til voldsudsatte og voldsudøvere herunder en national hotline, juridisk rådgivning, netværksgrupper mv. Lev Uden Vold fungerer desuden som videnscenter, der indsamler og formidler viden og erfaringer til f.eks. fagfolk.

INDSATSER:

National undersøgelse af omfanget og karakteren af fysisk og psykisk partnervold i Danmark: Der gennemføres en national undersøgelse af forekomsten af partnervold mod kvinder og mænd i Danmark, herunder både fysisk og psykisk vold. Undersøgelsen er den femte i rækken og sikrer, at udviklingen i omfanget af fysisk partnervold kan følges, og giver ny viden om psykisk vold i parforhold. Initiativet er finansieret af aftale om satspuljen for 2019.

Registrering af forholdet mellem gerningsperson og offer i politiets registre: Rigspolitiet har fra den 4. september 2018 indført en række nye søgenøgler i POLSAS, som gør det muligt for politiet at registrere forholdet mellem gerningsperson og offer i forskellige sagskategorier.

Personer, der bliver udsat for vold i nære relationer, har krav på hjælp og støtte i det offentlige system.

Den permanente indsats til bekæmpelse af vold i nære relationer

I 2014 tiltrådte Danmark Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen). Konventionen forpligter Danmark til at bekæmpe vold mod kvinder og vold i hjemmet inden for bl.a. strafferet, dataindsamling, forebyggelse, udbredelse af viden, uddannelse af fagfolk og tilbud til udsatte og udøvere.

Konventionen forpligter desuden Danmark til at have en mekanisme til koordinering, implementering, overvågning og evaluering af politikker og foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af alle former for vold mod kvinder og vold i hjemmet. Ansvar for koordineringen er placeret hos den tværministerielle arbejdsgruppe, mens de forskellige fagministerier har ansvar for implementering, overvågning og evaluering inden for deres eget ressortområde.

Den danske indsats er overordnet baseret på en permanent indsats i regi af sundheds- og socialsystemet samt retsvæsnets suppleret med løbende handlingsplaner, som bidrager til at udvikle nye metoder og indsatser i arbejdet. Denne handlingsplan udgør derfor kun en mindre del af den samlede indsats.

Regeringen har opstillet 10 mål for social mobilitet. Sigtet med målene er, at færre skal være socialt udsatte, og flere skal være en del af arbejdsfællesskabet. Regeringens mål omfatter også, at flere personer udsat for vold i nære relationer skal i uddannelse og beskæftigelse.

En lang række aktører over hele landet arbejder hver dag med den permanente indsats for at forebygge og bekæmpe vold og hjælpe de kvinder, mænd og børn, der lever med vold i familien og i nære relationer. I Danmark har voldsudsatte fri og lige adgang til at henvende sig til kommunale sagsbehandlere, til lægen, til sygehuset og til politiet mv.

Nedenfor gennemgås en række af de centrale aktører og indsatser, der er i den danske permanente indsats til bekæmpelse af vold i familier og nære relationer:

Kommunerne har efter servicelovens § 109 pligt til at tilbyde midlertidigt ophold til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i familien eller samlivsforhold. På kvindekrisecentret ydes støtte, beskyttelse, rådgivning og hjælp til at komme videre.

Kommunen er endvidere forpligtet til at tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til alle kvinder, som tager ophold på et kvindekrisecenter, jf. servicelovens § 109, stk. 7, og alle børn, som ledsager moderen på et kvindekrisecenter, skal tilbydes psykologhjælp.

Mænd, der ikke har eller kan opholde sig i egen bolig f.eks. på grund af særlige sociale problemer, kan tage midlertidigt ophold på en boform efter servicelovens § 110. Målgruppen for en række af disse boformer er mænd i krise f.eks. på grund af skilsmisse, arbejdsløshed, vold eller andre livskriser.

Kommunerne har en særlig forpligtelse til at hjælpe børn og unge under 18 år, der har behov for særlig støtte, f.eks. hvis de udsættes for vanrøgt eller fysiske, psykiske og seksuelle overgreb eller vokser op med vold i hjemmet. Hvis der er grund til bekymring for, at et barn eller en ung er udsat for overgreb, er kommunen således forpligtet til at undersøge sagen og sætte ind med den rette hjælp og støtte.

Den tværministerielle arbejdsgruppe

Den tværministerielle arbejdsgruppe om vold mod kvinder og vold i nære relationer har til opgave

- at sikre erfaringsudveksling og koordination af tværgående initiativer mellem ministerierne
- at koordinere dataindsamling vedr. vold mod kvinder og vold i nære relationer
- løbende at vurdere behovet for yderligere tiltag til bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i nære relationer i henhold til Danmarks internationale forpligtelser samt internationale, politiske hensigtserklæringer på området.

Den tværministerielle arbejdsgruppe består af repræsentanter fra Justitsministeriet, Børne- og Socialministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Ligestillingsafdelingen i Udenrigsministeriet, der er formand for arbejdsgruppen.

De enkelte ministerier er ansvarlige for implementering, overvågning, dataindsamling og evaluering mv. inden for deres ansvarsområde.

Kommunerne er med servicelovens § 19 forpligtet til at have beredskaber til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge, herunder også voldelige overgreb. Beredskabet skal være godkendt af kommunalbestyrelsen. Herudover er der i henhold til servicelovens § 153-154 en pligt for henholdsvis privatpersoner og fagfolk til at underrette kommunen ved viden eller mistanke om, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, f.eks. fordi barnet udsættes for vold eller overværer vold i hjemmet. Kommunerne skal, jf. servicelovens § 155, senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning vurdere, om barnet eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet eller den unge.

Børnehusene blev oprettet i 2013 og er den fysiske ramme om det tværsektorielle samarbejde mellem kommuner, politi og sundhedsmyndigheder i sager om overgreb mod børn og unge. Kommunerne er forpligtede til at benytte børnehusene i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse i sager, hvor der er viden eller mistanke om overgreb mod et barn eller en ung, og hvor der er behov for samarbejde med politiet og/eller sundhedsmyndighederne. Formålet er at sikre, at barnet eller den unge bliver mødt af en skånsom og koordineret indsats i trygge og børnevenlige rammer.

Socialstyrelsens videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb i Danmark (SISO)

arbejder bl.a. for at understøtte den faglige kvalitet og det tværsektorielle samarbejde i børnehusene. SISO har en varig bevilling på finansloven på 10 mio. kr. årligt, hvormed SISO løbende har mulighed for at målrette sine aktiviteter der, hvor der viser sig at være et behov. SISO's aktiviteter vedrører indsamling, udvikling og udbredelse af viden inden for området vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. SISO tilbyder bl.a. udgående rådgivning til kommunerne om forebyggelse, opsporing, håndtering og behandling af sager om voldelige og seksuelle overgreb og afholder temadage for kommuner om overgreb m.v. Et af SISO's fokusområder i 2019 er psykisk vold mod børn og unge, og i den forbindelse udarbejder SISO en kortlægning af aktuelt bedste viden om målgruppen og indsatser målrettet psykisk vold mod børn og unge.

Kvindekrisecentrene sikrer, at voldsudsatte kvinder har et sted at tage ophold uden for hjemmet, hvor de kan modtage støtte og rådgivning fra et specialiseret personale. Kvinderne kan være ledsaget af børn. Rådgivningen gives bl.a. i forhold til økonomi, bolig og arbejdsmarked. Der er ikke afgrænsninger i forhold til hvilke typer af vold, der kan danne grundlag for behovet for ophold på krisecentre, og kvinderne har mulighed for at være anonyme, hvis de ønsker det. Der er 53 kvindekrisecentre i Danmark (3. kvartal 2018), som er godkendt til målgruppen af kvinder, der er udsat for vold. De 53 kvindekrisecentre fordeler sig på 39

kommuner, som er bredt fordelt over hele landet. Cirka halvdelen af pladserne på kvindekrisecentre ligger i Region Hovedstaden.

Mandekrisecentrene tilbyder ophold, hjælp og støtte til mænd i krise f.eks. som følge af skilsmisse, partnervold, arbejdsløshed mv. Mandecentret driver i dag 6 centre for mænd i krise, der er godkendt til ophold efter § 110 i serviceloven. De 6 centre ligger i Odense, Aalborg, Esbjerg, Aarhus, Frederiksberg og København. Derudover er der et krisecenter for mænd i Fredericia og et i Horsens.

RED Center mod æresrelaterede konflikter tilbyder henholdsvis rådgivning om æresrelaterede konflikter (RED Rådgivning) samt et sikkert botilbud til borgere udsat for alvorlige æresrelaterede konflikter, herunder æresrelateret vold, pres, tvang mv. (RED Safehouse). RED Rådgivning tilbyder rådgivning til børn, unge, forældre og fagfolk samt mægling, længerevarende forløb, psykologhjælp og fysisk traumebehandling. RED Safehouse tilbyder et sikkert ophold for borgere, der er på flugt fra alvorlige æresrelaterede konflikter, samt rehabilitering og støtte til opnåelse af et selvstændigt og selvvalgt liv. RED Safehouse har to afdelinger henholdsvis på Sjælland og i Jylland.

Pædagoger og folkeskolelærere spiller en vigtig rolle i den forebyggende indsats. Skoler og dagtilbud bidrager til at give børn og unge en forståelse for deres egne grænser og en respekt for andres, hvilket kan være med til at forebygge vold i nære relationer. Pædagoger og lærere er desuden underlagt en skærpet underretningspligt efter servicelovens § 153, hvormed de har pligt til at underrette kommunen, hvis de har kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år har behov for særlig støtte, f.eks. fordi barnet udsættes for vold.

Sundhedspersonalet i almen praksis og på landets akutmodtagelser yder akut behandling og pleje til personer udsat for vold i nære relationer. Alment praktiserende læger og jordemødre spiller en væsentlig rolle i opsporingen af voldsudsatte i forbindelse med f.eks. konsultationer. Sundhedspersonalet har i forbindelse med behandling af voldsudsatte mulighed for at hjælpe med at formidle kontakt til relevante sociale myndigheder eller krisecentre. Sundhedspersonale er også underlagt en skærpet underretningspligt efter servicelovens § 153.

Voldtægtsramte kvinder og mænd modtages på i alt ni specialiserede centre for voldtægtsofre fordelt på de fem regioner. Tilbuddene på centrene omfatter bl.a. akut lægeundersøgelse og behandling, psykologisk støtte samt inddragelse og rådgivning af pårørende. Ofrene har mulighed for at modtage behandling og støtte anonymt, ligesom centrene ikke stiller krav om politianmeldelse af overgrebene.

Rigspolitiet har det overordnede ansvar for den politimæssige indsats til forebyggelse og bekæmpelse af vold i nære relationer. Der er etableret et Nationalt Forebyggelsescenter, som sætter retning for, koordinerer og understøtter politikredsens kriminalpræventive arbejde, herunder forebyggelse af vold i nære relationer. Politielever på Politiskolen undervises i mødet med og håndteringen af "sårbare grupper" som et gennemgående tema på grunduddannelsen, herunder mødet med og håndteringen af personer, som har været udsat for fysisk og psykisk vold i en nær relation. Politiet er endvidere underlagt en skærpet underretningsspligt efter servicelovens § 153.

De lokale politikredse er ansvarlige for at håndhæve den politimæssige indsats. Flere politikredse har udfærdiget operative planer på området, og kredsene samarbejder desuden med relevante eksterne aktører, herunder Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK) og Dialog mod Vold, der tilbyder ambulante udøverbehandling. Politiet kan efter tilholdsloven træffe afgørelse om, at en person, der er mistænkt for at have udsat et medlem af sin husstand for vold, bortvises fra sit hjem for en periode på op til 4 uger med det formål at forebygge yderligere vold. Politiet kan endvidere på baggrund af en konkret trussel om vold udlevere en overfaldsalarmer som en tryghedsskabende og præventiv midlertidig foranstaltning.

Rigsadvokaten har det overordnede ansvar for anklagemyndighedens varetagelse af straffesager, herunder sager om vold i nære relationer. Rigsadvokaten har fastsat retningslinjer for politiet og anklagemyndighedens behandling af sager om samlivsrelaterede, personfarlige forbrydelser, herunder sager om vold i nære relationer. Rigsadvokaten har endvidere udarbejdet pjecer med information til ofre for forfølgelse, chikane eller stalking samt pjecer til ofre for vold og anden personfarlig kriminalitet.

For at sikre at anklagerne har de fornødne kompetencer, er der bl.a. på anklagemyndighedens grunduddannelse fokus på oplæring af anklagerfuldmægtige i afhøring af sårbare vidner/forurettede, der har været ude for en traumatiserende hændelse, ligesom forurettedes retsstilling gennemgås. På Rigsadvokatens videreuddannelseskursus om afhøring trænes endvidere behandling og afhøring af de pågældende persongrupper. Endelig udbydes et kursus om forbrydelser mod børn, hvor der gives deltagerne en større viden om barnets tarv og reaktionsmønstre. Kursisterne bliver styrket i at forstå og håndtere overgreb mod børn, herunder vold.

MINISTER FOR LIGESTILLING

UM.DK / LIGESTILLING